

„Kdo“ (co) je aktivní

Všude, kde máme na mysli nějakou aktivitu, připisujeme ji „někomu“ nebo „ničemu“, ale tím „někým“ nemusí být člověk, a tím „něčím“ nemůže být „věc“. „Věc“ přesně vzato (myšleno) není aktivní, není živá, naopak je mrtvá, setrvačná, pohybovaná pouze zvenčí. Člověka naproti tomu za neživého (dokud nezemřel a není také jen mrtvý) považovat nemůžeme, takže aktivitu (dělání, činění) běžně spojujeme se subjektem lidským. My ovšem se této chyby nebudeme dopouštět a budeme každou aktivitu spojovat s nějakým (jakýmkoli) subjektem. Když tedy se chceme dotazovat, „kdo“ nebo „co“ je takový aktivní subjekt, zdá se taková otázka takřka nesmyslná, protože subjekt nemůže (či spíše nemusí) být ani „někdo“, a už vůbec nemůže být pouhou věcí, pouhým „něčím“. Ve svém bytí subjekt nemůže být „někým“, pokud tím okamžitě myslíme nějakého člověka (ale ani když máme na mysli třeba nějakou živou bytost), neboť- jak už řečeno – subjekt nemůže vůbec být míněn jako „sebe-vědomý“. To je dokladem toho, že jsme stále ponořeni do předmětného myšlení: subjekt zkrátka „předmětně“ myslet ani chápat nemůžeme.

(Praha, 190326-2.)